

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST

REZOLUCJA ⁽¹⁾

Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest w sprawie wspólnego stanowiska i obaw państw członkowskich UE oraz krajów partnerskich z Europy Wschodniej wobec polityk zagranicznych i zewnętrznych zagrożeń dla ich bezpieczeństwa

(2016/C 193/01)

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST,

- uwzględniając akt ustanawiający Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z dnia 3 maja 2011 r.,
  - uwzględniając wspólną deklarację ze szczytu Partnerstwa Wschodniego, który odbył się w Rydze w dniach 21–22 maja 2015 r.,
  - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa ⁽²⁾,
  - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie Europejskiej agencji bezpieczeństwa ⁽³⁾,
  - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 11 czerwca 2015 r. w sprawie strategicznej sytuacji militarnej w basenie Morza Czarnego po bezprawnej aneksji Krymu przez Rosję ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie Europejskiej agencji bezpieczeństwa (COM (2015) 185),
- A. mając na uwadze, że środowisko bezpieczeństwa międzynarodowego w Europie ulega w ostatnich latach drastycznym zmianom w związku ze znaczącym wzrostem niepokoju na świecie i występowaniem nowych konfliktów regionalnych i lokalnych na Bliskim Wschodzie, w Afryce Północnej i Europie Wschodniej; mając na uwadze, że utrzymywanie się tych konfliktów, a także przypadków naruszania praw człowieka w regionach ogarniętych wojną wywołało bezprecedensowy przepływ osób ubiegających się o ochronę w krajach sąsiadujących z UE i jej państwach członkowskich;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej UE zobowiązała się do stosowania skutecznego multilateralizmu jako modelu globalnego zarządzania; mając na uwadze, że Organizacja Narodów Zjednoczonych stanowi wyjątkowe forum międzyrządowe, w ramach którego państwa członkowskie mogą prowadzić debaty i podejmować wspólne działania w kwestiach globalnych, takich jak pokój i bezpieczeństwo, prawa człowieka, zapobieganie konfliktom, rozbrojenie i terroryzm; mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie angażują się konstruktywnie w prace Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych forów międzynarodowych wraz z partnerami i podobnie myślącymi krajami, aby kształtować reakcje na problemy o zasięgu globalnym i regionalnym oraz w zakresie prawa międzynarodowego;

⁽¹⁾ Przyjęto w dniu 22 marca 2016 r. w Brukseli (Belgia).

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA-PROV(2015)0272.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA-PROV(2015)0269.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0232.

- C. mając na uwadze, że europejska polityka sąsiedztwa (EPS) została stworzona z myślą o wzmocnieniu partnerstw między Unią Europejską a krajami sąsiadującymi w celu rozwijania obszaru wspólnego poszanowania demokracji, praw człowieka i praworządności, wspólnej stabilności oraz wspólnego bezpieczeństwa i dobrobytu;
- D. mając na uwadze, że Komisja Wenecka Rady Europy dysponuje doświadczeniem i wiedzą fachową w dziedzinie prawa konstytucyjnego;
- E. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie opiera się na zobowiązaniach do przestrzegania zasad prawa międzynarodowego i podstawowych wartości, w tym demokracji, rządów prawa oraz do poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności;
- F. mając na uwadze, że przy podpisywaniu dwustronnych układów o stowarzyszeniu z UE Gruzja, Mołdawia i Ukraina zobowiązały się wspólnie z UE do propagowania, zachowania i wzmacniania pokoju i stabilizacji w wymiarze regionalnym i międzynarodowym jako jednego z celów stowarzyszenia politycznego;
- G. mając na uwadze, że, jak podkreślono w czwartym i ostatnim sprawozdaniu Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z postępu prac w zakresie wykonania przez Gruzję planu działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego (PLRW), przyjętym w dniu 18 grudnia 2015 r., od czerwca 2012 r., kiedy to zainicjowano dialog na temat liberalizacji systemu wizowego między UE a Gruzją, Gruzja przeprowadziła wszystkie wymagane reformy konieczne do zapewnienia skutecznego i trwałego spełnienia wszystkich kryteriów odniesienia określonych w czterech blokach drugiego etapu PLRW; mając na uwadze, że zgodnie z PLRW Gruzja przeprowadziła szereg reform legislacyjnych i instytucjonalnych w następujących obszarach: bezpieczeństwo dokumentów, zarządzanie granicami, polityka migracyjna i azyłowa, porządek publiczny i bezpieczeństwo (zwalczanie przestępczości zorganizowanej, korupcji, przemytu, handlu ludźmi, prania pieniędzy i narkotyków); współpraca sądowa i w dziedzinie egzekwowania prawa; ochrona danych osobowych; oraz ochrona praw człowieka, w tym praw mniejszości);
- H. mając na uwadze, że w dniu 18 grudnia 2015 r. Komisja wydała swoje szóste i ostatnie sprawozdanie z postępu prac w zakresie wykonania przez Ukrainę PLRW;
- I. mając na uwadze, że w dniu 7 grudnia 2015 r. UE i Armenia przystąpiły do negocjacji na wysokim szczeblu z zamiarem zawarcia nowej, kompleksowej umowy ramowej, która obejmowałaby współpracę polityczną, gospodarczą i sektorową;
- J. mając na uwadze, że – jak podkreślono we wspólnej deklaracji ze szczytu Partnerstwa Wschodniego, który odbył się w dniach 21–22 maja 2015 r. – akty agresji ze strony Rosji wobec Ukrainy i Gruzji pokazały, że podstawowe zasady suwerenności i integralności terytorialnej, w tym międzynarodowo uznanych granic, nie mogą być brane za pewnik w XXI wieku;
- K. mając na uwadze, że napływ amunicji, broni i bojowników terrorystycznych z Rosji na terytoria kontrolowane przez nielegalne ugrupowania zbrojne na Ukrainie przyniósł ogromną liczbę ofiar w ludziach, ponad dwa miliony osób wewnętrznie przesiedlonych i uchodźców, a także utrzymujący się kryzys humanitarny;
- L. mając na uwadze, że Rosja nadal okupuje gruzińskie regiony, tj. Abchazję i region Cchinwali/Osetię Południową, oraz podejmuje dalsze kroki w celu doprowadzenia do ich rzeczywistej aneksji z naruszeniem podstawowych norm i zasad prawa międzynarodowego; mając na uwadze, że na terenach znajdujących się pod faktyczną kontrolą sił okupacyjnych, które ponoszą odpowiedzialność za naruszanie praw człowieka na tych obszarach, w tym również prawa do swobodnego przepływu, kontaktów międzyludzkich i kształcenia w języku ojczystym, dochodzi do czystek etnicznych i wymuszonych zmian demograficznych;
- M. mając na uwadze, że tymczasowa okupacja Republiki Autonomicznej Krymu oraz Sewastopola przez Rosję, a także agresja militarna Rosji w ukraińskim Donbasie, prowadzą do znaczących naruszeń praw człowieka i podstawowych wolności na okupowanych terenach;
- N. mając na uwadze, że Rosja i Unia Europejska zastosowały wzajemne embarga handlowe; mając na uwadze, że Rosja bez żadnej podstawy prawnej podjęła arbitralne działania, które naruszają powszechne normy i którym brakuje przejrzystości, w celu umieszczenia na „czarnej liście” kilku polityków UE, odmawiając im wstępu na terytorium Rosji;
- O. mając na uwadze, że konflikty na terenach krajów partnerskich w Europie Wschodniej sprawiają, iż kraje te są bardziej podatne na destabilizację polityczną, a sytuacja gospodarcza i społeczna każdego z nich stoi w obliczu poważnego zagrożenia; mając również na uwadze, że te dotknięte konfliktem obszary wewnątrz i wokół kontynentu europejskiego stanowią poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa UE i jej partnerów;

- P. mając na uwadze, że Afryka Północna i Bliski Wschód zostały opanowane przez zamieszki, przemoc i wojnę domową; mając na uwadze, że ubóstwo, niedobór zasobów, skutki zmiany klimatu, naruszanie praw człowieka i stagnacja gospodarcza stanowią olbrzymi ciężar dla mieszkańców w wielu częściach kontynentu afrykańskiego i Bliskiego Wschodu, w szczególności należących do mniejszości, w tym chrześcijan i jazydów, zmuszając ich do ucieczki z własnych domów;
- Q. mając na uwadze, że we wrześniu 2014 r. zawiązała się szeroka koalicja międzynarodowa, której celem jest pokonanie organizacji terrorystycznej określającej siebie mianem „Islamskiego Państwa w Iraku i Lewancie” (ISIL/Daisz);
- R. mając na uwadze, że kraje partnerskie zaangażowały się we współpracę z UE w zakresie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE (WPBiO), w szczególności w odniesieniu do wsparcia WPBiO na rzecz reform sektora bezpieczeństwa (RSB) w krajach partnerskich;
- S. mając na uwadze, że Ukraina w 2005 r., a Gruzja i Mołdawia w 2012 r. zawarły umowy ramowe z UE dotyczące udziału w operacjach zarządzania kryzysowego prowadzonych przez Unię Europejską; mając na uwadze, że w 2014 r. Ukraina uczestniczyła w działaniach grup bojowych UE i wsparła swoją fregatą siły morskie dowodzone przez Unię Europejską (EU NAVFOR) w Republice Somalijskiej w ramach operacji Atalanta, a także że w 2014 r. Mołdawia i Gruzja uczestniczyły po raz pierwszy w prowadzonych przez UE misjach w dziedzinie WPBiO, tj. w misji mającej na celu przyczynienie się do szkolenia malijskich sił zbrojnych (EUTM) i operacji wojskowej UE w Republice Środkowoafrykańskiej (EUFOR RCA);
- T. mając na uwadze, że państwa członkowskie UE i wszystkie kraje partnerskie są stronami wielostronnych traktatów rozbrojeniowych dotyczących broni masowego rażenia (BMR), takich jak Układ o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, Traktat o całkowitym zakazie prób jądrowych oraz konwencje o zakazie broni biologicznej i chemicznej; mając na uwadze, że 17 państw członkowskich UE i wszystkie kraje partnerskie są również sygnatariuszami dostosowanego Traktatu o konwencjonalnych siłach zbrojnych w Europie;
- U. mając na uwadze, że Europejska agenda bezpieczeństwa na lata 2015–2020 zaproponowana przez Komisję ustanawia trzy priorytety, a mianowicie walkę z terroryzmem i zapobieganie radykalizacji, przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej i zwalczanie cyberprzestępczości;
- V. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie UE, kraje partnerskie i sąsiadujące stanęły w obliczu agresji zewnętrznej, ataków terrorystycznych, transgranicznej przestępczości zorganizowanej i cyberprzestępczości, które w niektórych z tych państw są powiązane z brutalnym ekstremizmem politycznym i radykalizmem religijnym; mając na uwadze, że ISIL/Daisz sponsoruje ataki na terytorium państw członkowskich UE;
- W. mając na uwadze, że UE i Stany Zjednoczone podjęły negocjacje w celu zawarcia nowej umowy handlowej, tj. transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP);
- X. mając na uwadze, że pogłębiona i kompleksowa umowa o wolnym handlu (DCFTA) między Ukrainą a UE weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.; mając na uwadze, że Rosja od tego czasu nakłada na Ukrainę sankcje gospodarcze, w tym ograniczenia dotyczące tranzytu towarów między Ukrainą a Azją Środkową przez Rosję;
- Y. mając na uwadze, że większość państw członkowskich UE i kraje partnerskie są uzależnione od zewnętrznych dostaw energii, w związku z czym dostęp do energii odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu sytuacji geopolitycznej w Europie; mając na uwadze, że polityka energetyczna UE i jej krajów partnerskich nie może podważać podstawowych wartości Partnerstwa Wschodniego i spójności ich poszczególnych polityk zagranicznych;
- Z. mając na uwadze, że Stany Zjednoczone, Iran, Rosja i inne podmioty są bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w regionalne konflikty w Syrii i Iraku, a zatem mogą przyczynić się do znalezienia rozwiązań politycznych umożliwiających ich zakończenie;
- AA. mając na uwadze, że przedłużająca się niestabilność i eskalacja przemocy w Libii stanowi poważne zagrożenie bezpieczeństwa dla całej Europy;
- BB. mając na uwadze, że Iran, UE, Francja, Niemcy, Zjednoczone Królestwo, Chiny, Rosja i Stany Zjednoczone (UE3+3) podczas posiedzenia w Wiedniu w dniu 14 lipca 2015 r. osiągnęły porozumienie w kwestii irańskiego programu jądrowego, które umożliwia stopniowe znoszenie sankcji ze strony Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz wielostronnych i krajowych sankcji związanych z irańskim programem jądrowym;
1. przypomina, że Partnerstwo Wschodnie zostało zawiązane w oparciu o wspólne zobowiązanie do przestrzegania wspólnych wartości, w tym demokracji, zasad państwa prawa i poszanowania praw człowieka, zasad prawa międzynarodowego oraz podstawowych wolności, a także w celu utrzymania stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu UE, krajów partnerskich w Europie Wschodniej oraz całego kontynentu europejskiego; podkreśla, że każdy kraj zrzeszony w ramach Partnerstwa Wschodniego ma obowiązek zapewnić przeprowadzenie i wykonanie solidnego procesu reform, a także zwalczać mechanizmy korupcyjne; podkreśla wspomagającą rolę UE w tym względzie;

2. zauważa, że wynik przeglądu EPS będzie stanowił podstawę do poważnej dyskusji w 2016 r. na temat możliwości przełożenia zróżnicowanego podejścia na działanie w odniesieniu do trzech krajów partnerskich z Europy Wschodniej stowarzyszonych z UE;
3. podziela pogląd, że UE i jej kraje partnerskie borykają się z licznymi i współwystępującymi wyzwaniami w zakresie ich bezpieczeństwa, których charakter staje się coraz bardziej złożony, w środowisku charakteryzującym się zglobalizowaną gospodarką, zmianą klimatu, międzynarodową mobilnością, cyfryzacją, zmianami demograficznymi i migracjami oraz zagrożeniami ze strony zarówno tradycyjnych podmiotów państwowych, jak i organizacji pozarządowych wspierających terroryzm lub przestępczość międzynarodową;
4. apeluje do UE i jej krajów partnerskich o budowanie bliższych relacji politycznych oraz dążenie do skoordynowania swoich powiązanych polityk zagranicznych i poprawę ich spójności w celu podejmowania wspólnych wyzwań i zagwarantowania własnego bezpieczeństwa; podkreśla, że priorytetem powinno być podjęcie wspólnego wysiłku w celu przywrócenia bezpieczeństwa w Europie na mocy prawa międzynarodowego; podkreśla, że taki porządek musi być oparty na zasadach demokracji i państwa prawa, podstawowych wartościach, poszanowaniu praw człowieka, ochronie mniejszości, suwerenności, niepodległości oraz nienaruszalności granic;
5. przypomina, że ponowne zaangażowanie się w dialog ze społeczeństwem obywatelskim ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia szerokiego poparcia na rzecz wszelkich reform dotyczących egzekwowania prawa;
6. odrzuca perspektywę nowego podziału kontynentu europejskiego na strefy wpływów wielkich mocarstw, na co wskazują strategie polityczne i działania Rosji; potwierdza zasadę, że każde państwo ma mieć suwerenne prawo do swobodnego i demokratycznego decydowania o swojej polityce zagranicznej i polityce bezpieczeństwa oraz swoich sojuszach wojskowych; podkreśla, że zgodnie z zasadami określonymi w artykule I aktu końcowego z Helsinek z 1975 r. każdy kraj w Europie ma prawo decydowania we własnym zakresie o przystąpieniu do każdego traktatu sojuszniczego, w tym Traktatu Północnoatlantyckiego;
7. wyraża przekonanie, że należy wzmocnić demokratyczne sprawowanie rządów w Organizacji Narodów Zjednoczonych; apeluje, aby w tym celu państwa członkowskie ONZ przeprowadziły reformę Rady Bezpieczeństwa ONZ z zamiarem dostosowania jej do nowych realiów panujących na świecie, a także poprawiły skuteczność Rady Bezpieczeństwa ONZ;
8. wysoko ocenia wartość ram Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) stanowiących pluralistyczne forum na rzecz dialogu w kwestiach dotyczących bezpieczeństwa i rozwiązywania konfliktów; apeluje o ożywienie OBWE oraz odnośne wsparcie polityczne i finansowe; podkreśla znaczenie dalszej współpracy między UE, jej państwami członkowskimi, krajami partnerskimi z Europy Wschodniej, ONZ i OBWE oraz wspólnych działań w zakresie zarządzania sytuacjami kryzysowymi i znajdowania pokojowych rozwiązań konfliktów w Europie; wyraża jednak ubolewanie, że nie poczyniono żadnych znaczących postępów w odniesieniu do znalezienia pokojowych rozwiązań i kompleksowych rozstrzygnięć tzw. zamrożonych konfliktów dotyczących większości krajów partnerskich z Europy Wschodniej, oraz apeluje o skuteczniejsze i bardziej zorientowane na wyniki działanie;
9. przyjmuje stanowisko, że rozwiązanie kwestii uchodźców, wysiedleńców i przepływów migracyjnych wymaga wspólnego i całościowego podejścia do polityki zagranicznej i migracyjnej, obejmującego rozwój, zapobieganie konfliktom i osiągnięcie porozumień, zarządzanie kryzysowe, podział obciążenia, pomoc humanitarną i podejmowanie wspólnych starań w celu zmniejszenia obciążeń; podkreśla, że UE musi bezwzględnie współpracować z krajami sąsiadującymi, jeśli ma skutecznie postępować wobec kryzysu uchodźczego przy jednoczesnym zachowaniu dotychczasowej integracji europejskiej w kwestii swobodnego przepływu osób; podkreśla ponadto konieczność opracowania specjalnych procedur wczesnej identyfikacji, rejestracji i dokumentacji w przypadku dzieci pozostawionych bez opieki lub odseparowanych od rodziców i wewnętrznie przesiedlanych, a także innych grup wymagających szczególnego traktowania, oraz zapewnienia im dostępu do pomocy i usług;
10. podkreśla, że wolny i zrównoważony handel międzynarodowy jest motorem wzrostu; w związku z powyższym podkreśla znaczenie rozwijania swobodnych i sprawiedliwych stosunków handlowych, a także wspierania inwestycji zagranicznych między UE a krajami partnerskimi z Europy Wschodniej, co powinno przyczynić się do zbliżenia politycznego i integracji gospodarczej;
11. wzywa kraje partnerskie do wdrażania reform gwarantujących niezależność władzy sądowniczej; ponadto wzywa kraje partnerskie do zapobiegania wykorzystywaniu systemów prawnych przez siły polityczne w celu stosowania wybiórczej sprawiedliwości;
12. podkreśla, że niezależność mediów od interesów politycznych jest kluczem do pluralizmu mediów; wyraża przekonanie, że niezależne media to główna siła w walce z dezinformacją i propagandą; w związku z tym apeluje do krajów partnerskich o zaprzestanie działań naruszających integralność tych mediów; sugeruje, że Komisja Wenecka Rady Europy powinna wspierać kraje partnerskie w tym zakresie;

13. zauważa, że kraje partnerskie, rozwijając stosunki handlowe z UE i innymi sąsiadami, muszą brać pod uwagę różne warianty polityki zagranicznej; podkreśla, że pogłębione i kompleksowe umowy o wolnym handlu między UE a Gruzją, Mołdawią i Ukrainą ma na celu znaczne pogłębienie stosunków i rozwój handlu oraz inwestycji zagranicznych między partnerami będącymi ich sygnatariuszami; podkreśla, że pogłębione i kompleksowe umowy o wolnym handlu nie wykluczają pogłębienia stosunków handlowych z innymi partnerami; wyraża przekonanie, że pogłębiona i kompleksowa umowa o wolnym handlu nie jest jedynym rozwiązaniem dla polityki handlowej UE wobec jej partnerów z Europy Wschodniej; apeluje, aby UE we współpracy z krajami partnerskimi oferowała alternatywne środki handlowe dostosowane do ich specyficznych potrzeb i ograniczeń; potępia środki odwetowe w zakresie handlu nałożone przez Rosję na Ukrainę po wejściu w życie pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu; apeluje do Komisji o wprowadzenie tymczasowych środków zaradczych, aby zminimalizować niekorzystny wpływ rosyjskich sankcji handlowych na Ukrainę;
14. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną ocenę Komisji odnośnie do planów działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego dla Ukrainy i Gruzji; apeluje do Komisji o szybkie przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu niezbędne wniosku legislacyjnego, a do Rady o zniesienie obowiązku wizowego dla obywateli Ukrainy;
15. apeluje do UE i Stanów Zjednoczonych o podjęcie otwartej dyskusji z krajami partnerskimi w Europie Wschodniej, aby w sposób otwarty i przejrzysty, z udziałem wszystkich zainteresowanych stron i społeczeństwa obywatelskiego, omówić temat potencjalnych korzyści transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego dla ich gospodarek oraz możliwości uzyskania przez nie lepszego dostępu do rynków po obu stronach Atlantyku;

Polityka wobec Rosji, Turcji i Iranu

16. potępia politykę propagandy i dezinformacji, a także politykę konfrontacji i nacisków politycznych lub gospodarczych; wyraża poparcie dla strategicznej komunikacji UE; apeluje do UE o jej wzmocnienie oraz o współpracę z krajami Partnerstwa Wschodniego w celu przeciwdziałania propagandzie i dezinformacji;
17. ponownie wyraża zdecydowane poparcie dla suwerenności i integralności terytorialnej Gruzji w ramach jej granic uznanych przez społeczność międzynarodową; w tym kontekście wyraża zaniepokojenie w związku z wydarzeniami w gruzińskich regionach, tj. Abchazji i regionie Cchinwali/Osetii Południowej, w tym w związku z wdrożeniem przez Rosję tzw. „traktatów” pogłębiających integrację z Abchazją i regionem Cchinwali/Osetią Południową, trwającą budową zaplecza wojskowego na tych terenach, nielegalnym montażem ogrodzeń z drutu kolczastego i drogowskazów wzdłuż linii okupacji, a także poważnymi naruszeniami praw człowieka na tym obszarze;
18. apeluje do Rosji, aby w pełni szanowała suwerenność i integralność terytorialną Gruzji oraz nienaruszalność jej międzynarodowo uznanych granic, a także zaprzestała uznawania tzw. „niepodległości” Abchazji i regionu Cchinwali/Osetii Południowej, zaprzestała okupacji tych terytoriów oraz wprowadziła w życie zobowiązania wynikające z porozumienia o zawieszeniu broni zawartego w dniu 12 sierpnia 2008 r.; przede wszystkim apeluje do Rosji o zakończenie okupacji terytoriów Gruzji w celu umożliwienia pełnego i nieograniczonego dostępu misji obserwacyjnej UE i mechanizmów monitorowania praw człowieka do zajętych regionów Gruzji oraz o zaangażowanie się w sposób konstruktywny w międzynarodowe rozmowy genewskie na temat kluczowych kwestii określonych w agendzie, tj. nieużywania siły, międzynarodowych uzgodnień w zakresie bezpieczeństwa oraz bezpiecznego i godnego powrotu osób wewnętrznie przesiedlonych i uchodźców;
19. potępia wszelkie działania wojskowe i agresję w krajach partnerskich w Europie Wschodniej, które podważają europejski nakaz ochrony, oraz kładzie nacisk na konieczność pokojowego rozstrzygnięcia sporów zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, aktem końcowym z Helsinek z 1975 r., Paryską kartą dla nowej Europy z 1990 r., aktem ustanawiającym porozumienie Rosja-NATO, memorandum budapeszteńskim oraz traktatem o przyjaźni, współpracy i partnerstwie między Rosją a Ukrainą; apeluje do stron porozumień mińskich, porozumienia o zawieszeniu broni podpisanego pomiędzy Azerbejdżanem, Górskim Karabachem i Armenią w maju 1994 r., a także rosyjsko-gruzińskiego porozumienia o zawieszeniu broni z dnia 12 sierpnia 2008 r., aby wypełniły swoje zobowiązania i zapewniły całkowite wdrożenie tych porozumień;
20. wzywa kraje dostarczające gaz, aby natychmiast zaprzestały wykorzystywania dostępu do energii i możliwości ustalania cen jako narzędzia politycznego w celu wywarcia presji na państwa członkowskie UE i jej kraje partnerskie; wzywa UE i jej kraje partnerskie do wzmocnienia wysiłków w celu dywersyfikacji swoich dostaw energii, rozwoju alternatywnych źródeł energii, zwiększenia oszczędności energii oraz wykorzystania porozumień w sprawie „odwróconego przepływu” gazu, co pozwoli na zmniejszenie ich zależności od importu energii;

21. podkreśla, że projekt gazociągu Nord Stream 2 stoi w sprzeczności z interesami strategicznymi UE, takimi jak bezpieczeństwo, dywersyfikacja, liberalizacja i rozwój silnej unii energetycznej; wzywa zatem Komisję i Radę do przestrzegania zasad i założeń zawartych w trzecim pakiecie energetycznym; wzywa zainteresowane państwa członkowskie UE do zaprzestania wszelkiej współpracy z przedsiębiorstwem Gazprom w ramach projektu gazociągu Nord Stream 2;
22. wyraża zaniepokojenie zagrożeniem incydentami zbrojnymi w Europie na obszarach, na których Rosja i NATO umieściły ostatnio dodatkowe siły wojskowe i sprzęt, w szczególności w Europie Wschodniej, w basenie Morza Czarnego, w krajach położonych nad Morzem Bałtyckim oraz w regionie Oceanu Arktycznego; wyraża przekonanie, że oparta na współpracy relacja budowana między NATO a Rosją od zakończenia zimnej wojny jest poważnie zagrożona z powodu naruszeń opartego na prawie ładu pokojowego w Europie, których przykładem jest nielegalna okupacja i aneksja Krymu przez Rosję; zaleca, aby NATO i Rosja utrzymały otwarte kanały komunikacyjne oraz rozważyły podjęcie nowych inicjatyw mających na celu unikanie incydentów;
23. wzywa Rosję jako państwo okupujące do zapewnienia poszanowania wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności w Republice Autonomicznej Krymu oraz w Sewastopolu, w tym praw i wolności osób należących do mniejszości narodowych, w szczególności Tatarów krymskich, Ukraińców i innych wymagających szczególnego traktowania grup przebywających na Krymie, oraz do zapewnienia, aby odpowiednie organy międzynarodowe działające w obronie praw człowieka mogły w sposób swobodny i nieograniczony prowadzić swoje działania monitorujące na półwyspie;
24. podkreśla, że rozwój skutecznych relacji i zacieśnianie współpracy między UE a danym krajem partnerskim odbywa się z korzyścią dla wszystkich; wzywa zatem UE, jej kraje partnerskie i Turcję do kontynuowania dialogu na wysokim szczeblu w kwestiach polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa, z pierwszeństwem dla konfliktów i kwestii bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie oraz ich wpływu na przepływy migracyjne;
25. dostrzega szczególną odpowiedzialność i godne pochwały wysiłki Turcji w zakresie dostarczania pomocy humanitarnej, zapewniania ochrony ludności uciekającej przed wojną i zniszczeniem w Syrii i Iraku oraz wdrażania środków bezpieczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje wspólny plan działania UE–Turcja zmierzający do rozwiązywania wspólnymi siłami problemów związanych z migracją i przepływem uchodźców do Europy i apeluje do obu stron o zacieśnienie współpracy w celu zapewnienia szybszego wdrożenia tego planu;
26. przypomina, że przygotowanie gruntu dla dialogu między Turcją a Armenią ma ogromne znaczenie dla stabilności i dobrobytu w regionie; wzywa do wdrożenia umów ustanowionych w protokołach w sprawie normalizacji stosunków między tymi dwoma krajami⁽¹⁾ – bez nakładania warunków wstępnych – w ramach procesu pojednania społeczeństwa turecko-armeńskiego; podkreśla, że nie można akceptować polityki zamkniętych granic na kontynencie europejskim;
27. wzywa do dalszego dialogu między Armenią a Azerbejdżanem pod auspicjami współprzewodniczących OBWE w Mińsku, w tym na szczeblu prezydenckim, w celu osiągnięcia trwałego i pokojowego rozwiązania, które przyniesie stabilizację i pojednanie, otwierając drogę dla rozwoju regionalnego i współpracy;
28. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte przez UE3+3 i Iran w sprawie irańskiego programu jądrowego; oczekuje, że stopniowe znoszenie sankcji nałożonych na Iran w związku z programem jądrowym rozpocznie się w 2016 r., pod warunkiem że Iran wypełni swoje zobowiązania; zwraca uwagę, że perspektywa złagodzenia sankcji dla Iranu wprowadza nowe możliwości gospodarcze dla UE, jej państw członkowskich i krajów partnerskich; wyraża przekonanie, że Kaukaz może być pierwszym regionem świata, który w znacznym stopniu skorzysta z nowego i pozytywnego klimatu dla inwestycji będącego efektem porozumienia z Iranem i zniesienia sankcji nałożonych na ten kraj; wzywa UE i jej partnerów do współpracy w ramach rozwoju więzi gospodarczych z Iranem oraz do wskazywania – a w razie możliwości do inicjowania – nowych projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w szczególności w dziedzinie transportu i energii;

Zwiększenie zaangażowania na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej

29. podkreśla, że występują liczne bardzo poważne i połączone ze sobą problemy natury politycznej, gospodarczej, społecznej i środowiskowej, które doprowadziły do destabilizacji krajów Bliskiego Wschodu i Afryki; zauważa, że tak długo, jak kraje te cierpią z powodu zawirowań, naruszania praw człowieka i niestabilności politycznej, poważnie narażone jest bezpieczeństwo zarówno ich, jak i krajów sąsiadujących;
30. wyraża zaniepokojenie coraz gorszą sytuacją w zakresie równości płci oraz rosnącym uciskiem i coraz większą przemocą wobec kobiet, a także przejawami nietolerancji w stosunku do mniejszości etnicznych i religijnych w niektórych krajach Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej; przyjmuje stanowisko, że ta negatywna tendencja może prowadzić do napięć w tych społeczeństwach i stwarzać grunt dla nowych konfliktów oraz innych negatywnych konsekwencji, takich jak przymusowe wysiedlenia ludności lub przepływy uchodźców;

⁽¹⁾ Protokół w sprawie nawiązania stosunków dyplomatycznych (2009) oraz Protokół w sprawie rozwoju stosunków dwustronnych między Republiką Turcji a Republiką Armenii.

31. apeluje o przyjęcie nowego podejścia do kwestii bezpieczeństwa w regionie oraz do współpracy z zainteresowanymi krajami poprzez partnerstwa strategiczne obejmujące różne obszary polityki, w tym pomoc rozwojową, współpracę kulturalną, dostosowanie do zmiany klimatu, zapobieganie konfliktom i zarządzanie kontrolą graniczną;
32. wzywa UE i jej kraje partnerskie, aby dołożyły wszelkich starań i wpłynęły na zainteresowane strony, by doprowadzić do położenia kresu wojnie domowej w Syrii i przygotowania rozwiązania politycznego tej kwestii; wyraża przekonanie, że ISIL/Daisz i inne wskazane przez ONZ grupy terrorystyczne nie mogą odgrywać żadnej roli o charakterze rządzącym w okresie powojennym ani w przyszłości politycznej Syrii; przyjmuje stanowisko, że ochrona ludności cywilnej w Syrii musi być priorytetem dla wspólnoty międzynarodowej, i apeluje w związku z tym do stron konfliktu o odstąpienie od ataków nieproporcjonalnych i bez rozróżnienia, w tym ostrzału, na obszary cywilne oraz od niedopuszczania pomocy humanitarnej do cywilów w strefach konfliktu;
33. zwraca uwagę, że atakowanie cywilów, a także naruszanie praw człowieka w Syrii przyczynia się do rozwoju grup terrorystycznych, w szczególności ISIL/Daisz; wyraża przekonanie, że ISIL/Daisz stanowi zagrożenie dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz że znacznie osłabiło stabilność Iraku, Syrii i szerzej pojmowanego Bliskiego Wschodu, odpowiadając za naruszanie praw człowieka i prawa międzynarodowego, w tym umyślne zabójstwa cywilów oraz prześladowania pojedynczych osób i całych społeczności, a także liczne inne akty okrucieństwa; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie międzynarodowych partnerów koalicyjnych do dalszego podejmowania wysiłków na rzecz przeciwdziałania ISIL/Daisz;
34. przyjmuje stanowisko, że ogromne znaczenie dla stabilności całego Bliskiego Wschodu ma wznowienie procesu pokojowego w odniesieniu do konfliktu izraelsko-palestyńskiego celem osiągnięcia trwałego i wszechstronnego rozwiązania, zgodnego z prawem międzynarodowym i opartego na koncepcji dwupaństwowości;

Rozwój współpracy w zakresie bezpieczeństwa i obrony

35. zauważa, że zewnętrzne i wewnętrzne zagrożenia dla bezpieczeństwa stają się coraz bardziej współzależne i skomplikowane, a przez to coraz trudniejsze do przewidzenia; w szczególności zwraca uwagę na złożone zagrożenia związane z użyciem środków militarnych i pozamilitarnych, od wywiadu, dywersji politycznej i dezinformacji po ataki cybernetyczne i naciski gospodarcze;
36. wzywa UE i kraje partnerskie w Europie Wschodniej do refleksji na ten temat i podjęcia nowych wspólnych działań w celu powstrzymania i zwalczania nowych zagrożeń dla ich bezpieczeństwa, między innymi poprzez usprawnienie współpracy i wymiany istotnych informacji; popiera rozwój współpracy między UE a krajami partnerskimi w kwestiach bezpieczeństwa i obrony, w szczególności w ramach zespołu Partnerstwa Wschodniego ds. współpracy w tej dziedzinie; wzywa UE do wzmocnienia takich elementów jak uwrażliwienie na bezpieczeństwo i konflikty w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa i Partnerstwa Wschodniego poprzez zwiększenie inicjatywy i zasobów w zakresie reformy sektora bezpieczeństwa (RSB), walki z terroryzmem, współpracy w kwestiach WPBiO, przestępczości zorganizowanej i zarządzania granicami; podkreśla istotną potrzebę współpracy między wymiarem sprawiedliwości a policją, na przykład za pośrednictwem Europolu i Eurojustu;
37. z zadowoleniem przyjmuje nowe ukierunkowanie zrewidowanej EPS, a także z zadowoleniem przyjmuje plany UE, aby zacieśnić współpracę z krajami partnerskimi w kwestii zapobiegania konfliktom, walki z terroryzmem, zwalczania radykalizacji postaw, przestępczości zorganizowanej, zarządzania granicami i RSB; przyjmuje stanowisko, że współpraca ta musi mieć konkretny charakter, być ukierunkowana na zaradzenie wspólnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa oraz na szybsze podejmowanie wspólnych działań na rzecz realnego rozwiązywania konfliktów, w tym za pośrednictwem szerszego uczestnictwa w misjach i szkoleniach w dziedzinie WPBiO, a także za pośrednictwem działań zapewniających nierozprzestrzenianie broni masowego rażenia i walki z nielegalnym handlem bronią strzelecką i lekką;
38. wyraża przekonanie, że potrzebna jest w szczególności ściślejsza współpraca w celu zwiększenia wiedzy na temat koncepcji UE dotyczących RSB w krajach partnerskich; wzywa UE i jej państwa członkowskie do dalszego wspierania krajów partnerskich w przeprowadzaniu reform, budowaniu właściwych instytucji państwowych i wdrażaniu dobrych praktyk w zakresie bezpieczeństwa, takich jak zarządzanie kryzysowe i wywiad; podkreśla konieczność właściwej kontroli parlamentarnej organów państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i wywiad;
39. podkreśla potrzebę wzmocnienia odporności UE i jej krajów partnerskich, czyli zdolności do wytrzymania i dostosowania się do napięć i wstrząsów wewnętrznych i zewnętrznych, w tym zagrożeń hybrydowych; podkreśla, że w tym celu konieczne jest eliminowanie podstawowych przyczyn kryzysów, wzmocnianie instytucji państwowych, promowanie rządów prawa i niezawisłości sądów oraz wdrażanie skutecznych środków walki z korupcją; wzywa UE do wspierania krajów partnerskich w przeprowadzaniu reform cywilnego sektora bezpieczeństwa, ponieważ mają one kluczowe znaczenie dla przygotowania społeczeństwa do stawienia czoła różnym rodzajom nagłych wstrząsów;

40. zaleca, aby kraje partnerskie zacieśniły swoją współpracę z UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony oraz aby razem z UE poszukiwały wspólnych rozwiązań w zakresie strategii wojskowych; z zadowoleniem przyjmuje udział Gruzji, Mołdawii i Ukrainy w prowadzonych przez Unię Europejską operacjach zarządzania kryzysowego i podkreśla, że działania te w perspektywie długoterminowej wzmocnią współpracę wojskową między UE a jej partnerami; sugeruje, aby Gruzja i Mołdawia rozważyły uczestnictwo w działaniach grup bojowych UE; zaleca, aby UE bardziej aktywnie angażowała się w proces pokojowego rozwiązywania konfliktów na terytoriach krajów partnerskich z Europy Wschodniej;
41. podkreśla potrzebę utrzymania stabilności w Mołdawii w związku z trwającym w tym kraju kryzysem politycznym, a także w odniesieniu do trwającego konfliktu w Naddniestrzu, który powinien być rozwiązany w drodze wspólnych i otwartych negocjacji;
42. wyraża przekonanie, że należy w trybie pilnym podjąć się rozwiązania „zamrożonych konfliktów” na obszarach objętych europejską polityką sąsiedztwa (w Naddniestrzu, Abchazji i Osetii Południowej oraz Górskim Karabach) w celu doprowadzenia do stabilności w regionie; wyraża przekonanie, że kraje partnerskie w Europie Wschodniej powinny ściślej współpracować między sobą w celu stworzenia solidnych podstaw do zapewnienia integracji regionalnej;

Dążenie do porozumienia w sprawie rozbrojenia i ograniczania ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem broni i handlem bronią

43. apeluje do UE, jej państw członkowskich i krajów partnerskich o dalsze aktywne podejmowanie wysiłków na rzecz propagowania powszechności wielostronnych traktatów rozbrojeniowych; wzywa UE i jej państwa członkowskie do wykorzystywania w lepszy sposób możliwości promowania i wspierania wspólnych działań rozbrojeniowych z udziałem krajów partnerskich;
44. apeluje o zwrócenie większej uwagi na rolę kontroli zbrojeń w zakresie polityki bezpieczeństwa oraz o zwalczanie nielegalnego handlu bronią; w związku z powyższym z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie w grudniu 2014 r. Traktatu ONZ o handlu bronią, którego celem jest zwiększenie odpowiedzialności i przejrzystości w handlu bronią; wzywa kraje partnerskie w Europie Wschodniej do przyjęcia wraz z UE wspólnego stanowiska w sprawie eksportu broni;
45. popiera współpracę między UE a jej krajami partnerskimi w zakresie ograniczania ryzyka związanego z bronią masowego rażenia (BMR) oraz przemytem broni i elementów broni masowego rażenia, a także broni chemicznej, biologicznej, radiologicznej i jądrowej (CBRJ); apeluje o dalszy rozwój umiejętności i środków wspierających inicjatywę UE w zakresie centrów doskonałości ds. substancji chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych dla Europy Południowo-Wschodniej/Zakaukazia/Mołdawii/Ukrainy;
46. wzywa UE do potraktowania intensywnej militaryzacji prowadzonej przez Rosję na bezprawnie okupowanym Krymie, w tym rozmieszczania broni jądrowej, jako poważnego zagrożenia dla bezpieczeństwa UE oraz regionów Morza Czarnego i Morza Śródziemnego; apeluje do Rosji o poszanowanie statusu Ukrainy jako państwa niedysponującego bronią jądrową w obrębie jej granic uznanych przez społeczność międzynarodową;

Walka z terroryzmem, przestępczością zorganizowaną i cyberprzestępczością

47. **podkreśla znaczenie wielostronnej i międzypaństwowej współpracy na szczeblu globalnym i regionalnym, aby sprostać wyzwaniom związanym z terroryzmem, przestępczością zorganizowaną i cyberprzestępczością, wyrażone przez Komisję w komunikacie z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie Europejskiej agendy bezpieczeństwa; apeluje zatem do państw członkowskich UE i krajów partnerskich o zacieśnienie** współpracy pomiędzy krajowymi organami ścigania w walce z terroryzmem, przestępczością transnarodową i transgraniczną, taką jak handel ludźmi – w szczególności handel kobietami i dziećmi oraz lekami, bronią i dobrami kultury – oraz przestępczością gospodarczą i cyberprzestępczością; zachęca kraje partnerskie do ożywienia wzajemnej współpracy w tych dziedzinach w ramach formatów regionalnych;
48. wzywa UE, jej państwa członkowskie oraz kraje partnerskie do sprawnego realizowania polityki zwalczania terroryzmu w kraju i za granicą; zaleca przede wszystkim podejmowanie kwestii leżących u podstaw terroryzmu rodzimego (takich jak ekstremizm polityczny i religijny), powstrzymywanie naboru do organizacji terrorystycznych, a także zwalczanie działań polegających na podżeganiu do ataków terrorystycznych; apeluje o pełne wykorzystywanie polityki zagranicznej i polityki rozwoju UE w celu przeciwdziałania ubóstwu, dyskryminacji i marginalizacji, walki z korupcją, promowania dobrego zarządzania oraz zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywania, gdyż są to elementy niezbędne dla ochrony słabszych grup społecznych przed ekstremistyczną propagandą;
49. zwraca uwagę na panującą w regionie przestępczość zorganizowaną i korupcję oraz na konieczność ich wyeliminowania w celu zapobieżenia niekorzystnym skutkom, których występowanie mogłoby wpływać na proces integracji regionalnej, oraz w celu zwiększenia poziomu zaufania do instytucji demokratycznych;

50. wzywa państwa członkowskie i Komisję, aby zacieśniały współpracę między innymi z – oraz pomiędzy – przedsiębiorstwami internetowymi i platformami społecznościowymi w celu ograniczenia dostępu do materiałów terrorystycznych dostępnych online oraz zlikwidowania propagandy terrorystycznej przy jednoczesnym poszanowaniu podstawowych praw, w szczególności prawa do prywatności danych i ochrony danych;
  51. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, komisarzowi do spraw europejskiej polityki sąsiedztwa i negocjacji w sprawie rozszerzenia, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych oraz rządów i parlamentom państw członkowskich i krajów partnerskich w Europie Wschodniej.
-